

OSTEOPOROSE

© Ovl. Stig Nistrup Holmegaard & Ovl. Hardy Christoffersen

GENERELLE BEMÆRKNINGER:

Denne tilstand må mistænkes ved lavenergifrakturet hos ortopædkirurgiske patienter. Det drejer sig især om frakturer distalt i radius samt hofte- og lændefrakturet. Der er endda set crurfrakturer med baggrund i svær ukendt osteomalasi hos patienten. Ortopædkirurgisk afdeling har derfor sammen med vore specialiser på medicinsk afdeling vedtaget følgende handlingsplan som skal tilbydes alle patienter med lavenergifrakturet.

HANDLINGSPLAN:

1. Start behandling med Calcium 500 mg + vitamin D 5 mcg x 2 dagl, f.eks. Calcium Lube m. D vitamin 500/5 x 2.
2. Rutine laboratorieundersøgelser: Hb, leukocytter, calcium, fosfat, s-albumin, basisk fosfatase, K, Na, creatinin, Thyreoideastatus, SR.
3. Medicinsk endokrinologisk tilsyn ved skæve lab.prøver.
4. a) Foretag ved hoftefrakturer et skøn over patientens almentilstand og forventede levetid. (Af alle dør 5% i løbet af det første år. Af plejepatienter dør 35 % i løbet af det første år.)
b) Er forventet levetid > 2 år startes 4. dag postoperativt behandling med Didronate i cyklisk dosering: (400 mg x 1 i 2 uger , indtaget fastende med et stort glas vand ½ time før maden. Derefter calcium og D-vitamin som under 1) i 11 uger, hvorefter cyklus gentages med 2 uger Didronate fulgt af 11 uger calcium + D. (Dosisreduktion ved betydelig nedsat nyrefunktion)
c) Søg om tilskud til behandling med Didronate hos Sundhedsstyrelsen.
5. Overvej sekundær osteoporose som følge af:
a) Steroidbehandling m. Prednisolon > 7,5 mg dgl.
b) Østrogenmangel (f.eks. oophorectomi, tidlig menopause).
c) Androgenmangel.
d) Kronisk nyresygdom.
e) Thyreotoxicose.
f) Dårlig ernæring/ kronisk tarmsygdom (har også risiko for osteomalaci).
g) Hyperparathyreoidisme. Er dette tilfældet så kontakt endokrinolog mhp yderligere diagnostik og behandling.
6. Overvej ved Colles fraktur om der er disponerende faktorer for osteoporose (hereditet). Er dette tilfældet bør patienten have foretaget en BMD-undersøgelse efter henvisning fra endokrinolog.

HUSK

70% af samtlige frakturer hos patienter > 45 år er osteoporotiske frakturer.

En osteoporotisk fraktur øger risikoen for en ny fraktur med 3-4 gange det forventede for alderen.

BILAG:

Regler for tilskud til behandling af osteoporose

Master til ansøgning om tilskud.

Ortopædkirurgisk afdeling, Sygehus Nord, 01.2002. (HC + SNH)